

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การวิเคราะห์สมบัติทางเคมีและกายภาพ

1. การวิเคราะห์ปริมาณไขมันในอาหาร

การวิเคราะห์ปริมาณไขมันของข้าวเกรียบกุ้งจะใช้เครื่องสกัดไขมัน (Gerhardt model SE-416 Macro, Germany) ทำการสกัดไขมันที่มีอยู่ในข้าวเกรียบกุ้งออกมา โดยใช้สภาวะการสกัดดังนี้

ตาราง ก.1 สภาวะการสกัดไขมัน

Program Step	Parameter
T-Classification	200°C
Extraction Temperature	150°C
Reduction Interval	4 min
Reduction Pulse	4 s
Hot Extraction	30 min
Evaporation A:	5 Intervals
Rinsing Time	15 min
Evaporation B:	3/4 Intervals
Evaporation C:	0 min

สูตรที่ใช้ในการคำนวณปริมาณไขมันในข้าวเกรียบกุ้ง

$$w = [(m_2 - m_1)/m_0] * 100$$

เมื่อ m_1 คือ น้ำหนักของ extraction beaker ตอนเริ่มต้น มีหน่วยเป็นกรัม

m_2 คือ น้ำหนักของ extraction beaker หลังทำการสกัดไขมันเสร็จแล้ว มีหน่วยเป็นกรัม

m_0 คือ น้ำหนักของตัวอย่างเริ่มต้น มีหน่วยเป็นกรัม

2. การวัดเนื้อสัมผัส

การวัดเนื้อสัมผัสของข้าวเกรียบกึ่งจะใช้เครื่อง (Texture Analyzer TA.XT plus, Stable Micro System, Surrey, UK) โดยใช้หัววัด P/0.25S ทำการเจาะลงบนผิวของข้าวเกรียบกึ่ง ค่าที่อ่านได้จะเป็นค่า hardness มีหน่วยเป็นนิวตัน สถานะที่ใช้วัดลักษณะเนื้อสัมผัส คือ

ตาราง ก.2 สถานะที่ใช้วัดเนื้อสัมผัส

Test Mode	Compression
Pre-Test Speed	1.00 mm./sec
Test Speed	2.00 mm./sec
Post-Test Speed	10.00 mm./sec
Target Mode (distance)	5 mm.
Trigger Type	Auto (Force)
Trigger Force	0.04903 N
Break Mode	Off
Stop Plot At	Start Position
Tare Mode	Auto
Advance Option	On
Control Oven	Disable
Frame Deflection Correction	Off

3. การวัดสี

การวัดสีของข้าวเกรียบกุ้งและน้ำมันปาล์มจะใช้เครื่องวัดสี (Minolta model CR-300, Japan) โดยใช้ระบบ Hunter ในการวัดค่าสี L, a, b

ค่า L จะบอกถึง ค่าความสว่าง มีค่าอยู่ในช่วง 0 ถึง 100 ถ้าค่า L เท่ากับ 100 จะสว่างมากที่สุด

ค่า a จะบอกถึง ค่าความเป็นสีเขียวถึงสีแดง โดยที่เมื่อ a มีค่าบวกจะเป็นสีแดง เมื่อ a มีค่าลบจะเป็นสีเขียว

ค่า b จะบอกถึง ค่าความเป็นสีน้ำเงินถึงสีเหลือง โดยที่เมื่อ b มีค่าบวกจะเป็นสีเหลือง เมื่อ b มีค่าลบจะเป็นสีน้ำเงิน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

ผลการทดลอง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตาราง ข.1 ค่าสี L, a และ b ของน้ำมันปาล์มหลังการทอดที่อุณหภูมิทอดต่างๆ

อุณหภูมิทอด (องศาเซลเซียส)	ค่าสี L	ค่าสี a	ค่าสี b
160	80.82 ^c ± 0.21	-3.10 ^a ± 0.28	36.29 ^a ± 0.40
170	80.55 ^{bc} ± 0.30	-3.34 ^a ± 0.15	36.57 ^{ab} ± 0.55
180	80.07 ^b ± 0.03	-3.43 ^a ± 0.23	36.72 ^{ab} ± 0.08
190	79.35 ^a ± 0.47	-2.11 ^a ± 1.08	38.68 ^b ± 1.87
200	79.07 ^a ± 0.55	-2.71 ^a ± 1.28	37.37 ^{ab} ± 1.45

- หมายเหตุ 1. ตัวเลขในตารางแสดงค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการทดลอง 3 ซ้ำ
 2. ตัวเลขที่มีอักษรภาษาอังกฤษในแนวตั้งต่างกันแสดงความแตกต่างทางสถิติที่
 นัยสำคัญ 0.05

ตาราง ข.2 การดูดซับน้ำมันของข้าวเกรียบกุ้งทอดที่อุณหภูมิทอดต่างๆ

อุณหภูมิทอด (องศาเซลเซียส)	การดูดซับน้ำมัน (เปอร์เซ็นต์)
160	17.88 ^a ± 0.09
170	19.52 ^{ab} ± 0.88
180	21.16 ^{bc} ± 0.65
190	23.05 ^{cd} ± 2.01
200	24.20 ^d ± 1.47

- หมายเหตุ 1. ตัวเลขในตารางแสดงค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการทดลอง 3 ซ้ำ
 2. ตัวเลขที่มีอักษรภาษาอังกฤษในแนวตั้งต่างกันแสดงความแตกต่างทางสถิติที่
 นัยสำคัญ 0.05

ตาราง ข.3 ความแข็งของข้าวเกรียบกุ้งทอดที่อุณหภูมิทอดต่างๆ

อุณหภูมิทอด (องศาเซลเซียส)	ความแข็ง (นิวตัน)
160	7.937 ^a ± 0.50
170	7.774 ^a ± 0.93
180	7.505 ^a ± 0.41
190	7.334 ^a ± 0.46
200	7.316 ^a ± 0.40

- หมายเหตุ 1. ตัวเลขในตารางแสดงค่าเฉลี่ย±ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการทดลอง 3 ซ้ำ
 2. ตัวเลขที่มีอักษรภาษาอังกฤษในแนวตั้งต่างกันแสดงความแตกต่างกันทางสถิติที่
 นัยสำคัญ 0.05

ตาราง ข.4 ค่าสี L, a และ b ของข้าวเกรียบกุ้งทอดที่อุณหภูมิทอดต่างๆ

อุณหภูมิทอด (องศาเซลเซียส)	ค่าสี L	ค่าสี a	ค่าสี b
160	60.16 ^c ± 2.56	2.22 ^a ± 0.25	17.50 ^a ± 0.89
170	58.82 ^{bc} ± 1.20	3.28 ^b ± 0.38	17.27 ^a ± 1.27
180	58.12 ^{bc} ± 0.69	4.58 ^c ± 0.93	17.93 ^a ± 0.34
190	55.96 ^{ab} ± 2.35	5.33 ^d ± 0.38	17.18 ^a ± 0.20
200	53.29 ^a ± 0.97	6.33 ^d ± 0.15	17.59 ^a ± 0.46

- หมายเหตุ 1. ตัวเลขในตารางแสดงค่าเฉลี่ย±ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการทดลอง 3 ซ้ำ
 2. ตัวเลขที่มีอักษรภาษาอังกฤษในแนวตั้งต่างกันแสดงความแตกต่างกันทางสถิติที่
 นัยสำคัญ 0.05

ตาราง ข.5 ค่าสี L, a และ b ของน้ำมันปาล์มหลังการทอดซ้ำที่อุณหภูมิทอด 180 องศาเซลเซียส

จำนวนการทอดซ้ำ (ครั้ง)	ค่าสี L	ค่าสี a	ค่าสี b
0	80.07 ^d ± 0.03	-3.43 ^a ± 0.23	36.72 ^b ± 0.08
1	79.95 ^d ± 0.07	-3.06 ^b ± 0.04	36.89 ^b ± 0.06
2	79.80 ^c ± 0.03	-3.55 ^a ± 0.03	36.41 ^a ± 0.06
3	79.54 ^b ± 0.10	-2.45 ^c ± 0.03	37.49 ^c ± 0.06
4	78.64 ^a ± 0.11	-2.60 ^c ± 0.25	37.36 ^c ± 0.27

- หมายเหตุ 1. ตัวเลขในตารางแสดงค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการทดลอง 3 ซ้ำ
 2. ตัวเลขที่มีอักษรภาษาอังกฤษในแนวตั้งต่างกันแสดงความแตกต่างกันทางสถิติที่นัยสำคัญ 0.05

ตาราง ข.6 การดูดซับน้ำมัน เนื้อสัมผัส และสีของข้าวเกรียบกุ้งทอดที่อุณหภูมิทอด 180 องศาเซลเซียส โดยใช้ น้ำมันปาล์มที่ผ่านการทอดซ้ำ

จำนวนการทอดซ้ำ (ครั้ง)	การดูดซับน้ำมัน (เปอร์เซ็นต์)	ความแข็ง (นิวตัน)	ค่าสี L	ค่าสี a	ค่าสี b
0	21.16 ^a ± 0.65	7.505 ^a ± 0.41	58.12 ^b ± 0.69	4.58 ^a ± 0.93	17.93 ^a ± 0.34
1	20.90 ^a ± 0.24	7.710 ^a ± 0.04	56.12 ^{ab} ± 2.19	5.13 ^a ± 0.16	17.72 ^a ± 0.09
2	21.55 ^a ± 0.72	7.671 ^a ± 0.10	56.03 ^{ab} ± 1.48	5.21 ^a ± 0.35	17.96 ^a ± 0.80
3	21.82 ^a ± 0.57	7.716 ^a ± 0.21	55.73 ^{ab} ± 0.93	5.05 ^a ± 0.19	17.87 ^a ± 0.59
4	21.21 ^a ± 0.84	7.311 ^a ± 0.48	55.08 ^a ± 0.79	4.87 ^a ± 0.07	17.74 ^a ± 0.14

- หมายเหตุ 1. ตัวเลขในตารางแสดงค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการทดลอง 3 ซ้ำ
 2. ตัวเลขที่มีอักษรภาษาอังกฤษในแนวตั้งต่างกันแสดงความแตกต่างกันทางสถิติที่นัยสำคัญ 0.05

ภาคผนวก ก

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ข้าวเหนียว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ข้าวเกรียบ

1. ขอบข่าย

1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนด ชนิด คุณลักษณะที่ต้องการ วัตถุประสงค์ของอาหาร สุขลักษณะ การบรรจุ เครื่องหมายและฉลาก การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน และการทดสอบข้าวเกรียบ

2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ มีดังต่อไปนี้

2.1 ข้าวเกรียบ (chip or cracker) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากแป้งเป็นส่วนประกอบหลัก เช่น แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี แป้งมันสำปะหลัง ผสมด้วยเนื้อสัตว์หรือผัก เครื่องปรุงรส บดผสมให้เข้ากัน ทำให้สุก แล้วทำเป็นรูปร่างต่างๆ ทำให้แห้ง นำไปทอดหรืออบก่อนรับประทาน

2.2 ข้าวเกรียบกึ่งสำเร็จรูป หมายถึง ข้าวเกรียบที่ยังไม่ได้ทอดหรืออบ

2.3 ข้าวเกรียบสำเร็จรูป หมายถึง ข้าวเกรียบที่ทอดแล้วหรืออบแล้วพร้อมที่จะรับประทานได้

2.4 สิ่งแปลกปลอม หมายถึง สิ่งที่ปะปนอยู่ในเนื้อข้าวเกรียบหรือร่วมอยู่ในภาชนะบรรจุข้าวเกรียบ เช่น ดิน ทราย กรวด ชิ้นส่วนหรือสิ่งปฏิกูลของแมลง หนู และนก และสิ่งสกปรกอื่นๆ

3. ชนิด

3.1 ข้าวเกรียบ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

3.1.1 ข้าวเกรียบกึ่งสำเร็จรูป

3.1.2 ข้าวเกรียบสำเร็จรูป

4. คุณลักษณะที่ต้องการ

4.1 สี กลิ่นรส และลักษณะเนื้อ

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ 10.2 แล้ว ต้องมีคะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคนไม่น้อยกว่า 3 คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ 1 คะแนนจากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

4.2 การปราศจากสิ่งแปลกปลอม

ต้องปราศจากสิ่งแปลกปลอม การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ ในกรณีมีข้อโต้แย้งให้ใช้กล้องจุลทรรศน์

4.3 ความชื้น

4.3.1 ข้าวเกรียบกึ่งสำเร็จรูป ไม่เกินร้อยละ 12

4.3.2 ข้าวเกรียบสำเร็จรูป ไม่เกินร้อยละ 3

การวิเคราะห์ให้ปฏิบัติตามข้อ 10.3

5. วัตถุเจือปนอาหาร

5.1 สี

ต้องไม่มีสีทุกชนิด การวิเคราะห์ให้ปฏิบัติตาม The Chemical Analysis of Food. 7th ed. David Pearson J&A Churchill, London, 1976, หน้า 50 ถึงหน้า 60

5.2 วัตถุกันหืน

ต้องไม่มีวัตถุกันหืนทุกชนิด ยกเว้นที่ระบุในวัตถุดิบที่ใช้ การวิเคราะห์ให้ปฏิบัติตาม AOAC(1984) ข้อ 20.009 ถึงข้อ 20.013

5.3 โมโนโซเดียม แอล กลูตาเมต โมโนไฮเดรต

ให้มีปริมาณไม่เกินร้อยละ 1 โดยน้ำหนักของข้าวเกรียบพร้อมที่จะรับประทานได้ การวิเคราะห์ให้ปฏิบัติตาม AOAC(1984) ข้อ 20.212 ถึงข้อ 20.214

6. สุขลักษณะ

6.1 สุขลักษณะในการทำข้าวเกรียบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กำหนดสุขลักษณะของอาหาร มาตรฐานเลขที่ มอก. 34

6.2 จุลินทรีย์ต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์จุลินทรีย์ที่กำหนด (ข้อ 6.2)

รายการที่	ชนิดของ จุลินทรีย์	เกณฑ์ที่กำหนด		วิธีวิเคราะห์ตาม
		ข้าวเกรียบ กึ่งสำเร็จรูป	ข้าวเกรียบ สำเร็จรูป	
1	จุลินทรีย์ทั้งหมด โคโลนีต่อกรัม ไม่เกิน	1×10^4	1×10^4	AOAC(1984) ข้อ 46.015
2	<u>เอสเคอริเชีย</u> <u>โคไล</u> (<u>Escherichia</u> <u>coli</u>) โดยวิธี MPN ต่อ กรัมของตัวอย่าง	ไม่เกิน 3	น้อยกว่า 3	AOAC(1984) ข้อ 46.016
3	<u>สตาฟีโลค็อกคัส</u> <u>ออเรียส</u> (<u>Staphylococcus</u> <u>aureus</u>)	ไม่เกิน 100	ต้องไม่พบ	AOAC(1984) ข้อ 46.136 ถึง ข้อ 46.137
4	ซาลโมเนลลา (<u>Salmonella</u>) ในตัวอย่าง 25 กรัม	ต้องไม่พบ	ต้องไม่พบ	AOAC(1984) ข้อ 46.115 ถึง ข้อ 46.127
5	รา โคโลนีต่อ กรัม ไม่เกิน	100	100	AOAC(1984) ข้อ 46.011

7. การบรรจุ

7.1 ให้บรรจุข้าวเกรียบในภาชนะที่สะอาดแห้ง ปิดผนึกเรียบร้อย

7.2 น้ำหนักสุทธิในแต่ละภาชนะบรรจุ ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ที่ฉลาก การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 10.1

8. เครื่องหมายและฉลาก

8.1 ที่ภาชนะบรรจุข้าวเกรียบทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมี เลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

- (1) ชื่อผลิตภัณฑ์
- (2) ชนิด
- (3) น้ำหนักสุทธิ เป็นกรัม หรือกิโลกรัม
- (4) ชนิดและปริมาณวัตถุเจือปนอาหารที่ใช้ (ถ้ามี)
- (5) วัน เดือน ปีที่ทำ
- (6) ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้า หรือชื่อผู้บรรจุ

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

8.2 ผู้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่เป็นไปตามมาตรฐานนี้ จะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้ว

9. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

9.1 รุ่นในที่นี้หมายถึง ข้าวเกรียบชนิดเดียวกัน บรรจุในภาชนะชนิดและขนาดเดียวกัน มีกรรมวิธีการทำอย่างเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

9.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้ หรืออาจใช้แผนการชักตัวอย่างอื่นที่เทียบเท่ากันทางวิชาการกับแผนที่กำหนดไว้

9.2.1 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการตรวจสอบสี กลิ่นรส และลักษณะเนื้อ
สิ่งแปลกปลอม การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก

9.2.1.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน ตามจำนวนที่กำหนดในตารางที่ 2 ตรวจสอบเครื่องหมายและฉลากก่อน แล้วจึงตรวจสอบการบรรจุสี กลิ่นรสและลักษณะเนื้อและสิ่งแปลกปลอม ในกรณีเป็นข้าวเกรียบสำเร็จรูป ให้ชักตัวอย่างจากผลิตภัณฑ์ที่เก็บไว้ไม่เกิน 30 วัน นับจากวันที่ทำ

ตารางที่ 2 แผนการชักตัวอย่าง (ข้อ 9.2.1)

ขนาดรุ้น หน่วยภาชนะบรรจุ	ขนาดตัวอย่าง หน่วยภาชนะบรรจุ	เลขจำนวนที่ยอมรับ
ไม่เกิน 150	8	1
151 ถึง 500	13	2
501 ถึง 1200	20	3
เกิน 1201	32	5

9.2.1.2 จำนวนตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามข้อ 4.1 ข้อ 4.2 ข้อ 7. และข้อ 8. รวมกัน ต้องไม่เกินเลขจำนวนที่ยอมรับที่กำหนดในตารางที่ 2 จึงจะถือว่าข้าวเกรียบรุ้นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

9.2.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบความชื้นและวัตถุเจือปนอาหาร

9.2.2.1 ให้ชักตัวอย่างจากข้อ 9.2.1.1 โดยชักตัวอย่างจากแต่ละภาชนะบรรจุในปริมาณเท่าๆกัน ผสมรวมกันให้ได้น้ำหนักรวมไม่น้อยกว่า 350 กรัม ในกรณีที่ตัวอย่างบรรจุในภาชนะขนาดเล็ก ให้ชักตัวอย่างเพิ่มจนได้น้ำหนักรวมกันไม่น้อยกว่า 350 กรัม บรรจุในภาชนะที่สะอาดแห้ง ปิดได้สนิท และป้องกันความชื้นได้

9.2.2.2 ตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 4.3 และข้อ 5. จึงจะถือว่าข้าวเกรียบรุ้นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

9.2.3 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการวิเคราะห์จุลินทรีย์

9.2.3.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ้นเดียวกัน 5 หน่วยภาชนะบรรจุ

9.2.3.2 ตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 6.2 จึงจะถือว่าข้าวเกรียบรุ้นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

9.3 เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างข้าวเกรียบต้องเป็นไปตามข้อ 9.2.1.2 ข้อ 9.2.2.2 และข้อ 9.2.3.2 ทุกข้อ จึงจะถือว่าข้าวเกรียบรุ้นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้

10. การทดสอบ

10.1 ปริมาณ

ซึ่งข้าวเกรียบรวมทั้งภาชนะบรรจุ เทข้าวเกรียบออกจากภาชนะบรรจุ แล้วซึ่งภาชนะเปล่า ผลต่างของน้ำหนักที่ชั่งได้ทั้ง 2 ครั้งเป็นน้ำหนักสุทธิ

10.2 สี กลิ่นรส และลักษณะเนื้อ

10.2.1 การเตรียมตัวอย่าง

ในกรณีที่เป็นข้าวเกรียบสำเร็จรูปให้ตรวจสอบทันที ในกรณีที่เป็นข้าวเกรียบกึ่งสำเร็จรูป ให้นำตัวอย่างมาตรวจสอบสีก่อน แล้วจึงทอดหรืออบโดยผู้ที่มีความชำนาญก่อนตรวจสอบกลิ่นรสและลักษณะเนื้อต่อไป

10.2.2 วิธีตรวจสอบ

10.2.2.1 คณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้มีความชำนาญในการตรวจสอบข้าวเกรียบอย่างน้อย 5 คน ทุกคนจะแยกกันตรวจ และให้คะแนนโดยอิสระ

10.2.2.2 หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หลักเกณฑ์ให้คะแนน (ข้อ 10.2.2.2)

สมบัติที่ตรวจสอบ	ระดับการตัดสิน	คะแนนที่ได้
สี	มีสีตามธรรมชาติของส่วนประกอบที่ใช้ทำสม่ำเสมอดี	4
	มีสีตามธรรมชาติของส่วนประกอบที่ใช้ทำ แต่ค่อนข้างไม่สม่ำเสมอ	3
	มีสีตามธรรมชาติของส่วนประกอบที่ใช้ทำ แต่ไม่สม่ำเสมอเห็นได้ชัด	2
	มีสีผิดปกติจากธรรมชาติของส่วนประกอบที่ใช้ทำ และสีไม่สม่ำเสมอ	1
กลิ่นรส	มีกลิ่นรสดีตามธรรมชาติของส่วนประกอบที่ใช้ทำ	4
	มีกลิ่นรสพอใช้ และไม่มีกลิ่นหืน	3
	มีกลิ่นรสพอใช้ แต่มีกลิ่นหืนเล็กน้อย	2
	มีกลิ่นรสไม่ดี และมีกลิ่นหืนเล็กน้อย	1
ลักษณะเนื้อ	มีลักษณะเนื้อ พองกรอบดี	4
	มีลักษณะเนื้อ พองกรอบพอใช้	3
	มีลักษณะเนื้อ พองกรอบพอใช้ แต่มีส่วนแข็งกระด้าง	2
	มีลักษณะเนื้อ ไม่พองกรอบ	1

10.3 ความชื้น

10.3.1 เครื่องมือ

10.3.1.1 เครื่องชั่งที่ชั่งได้ละเอียดถึง 0.0001 กรัม

10.3.1.2 จานอะลูมิเนียม พร้อมค้อนฝาปิด

10.3.1.3 เดซิกเคเตอร์

10.3.1.4 ตู้อบไฟฟ้าที่ปรับและควบคุมอุณหภูมิได้

10.3.2 วิธีวิเคราะห์

บดตัวอย่างประมาณ 200 กรัมให้ละเอียด แล้วใช้ประมาณ 5 กรัม ซึ่งให้ทราบน้ำหนักที่แน่นอนในจานอะลูมิเนียม ซึ่งอบและทราบน้ำหนักแน่นอนแล้ว อบในตู้อบไฟฟ้าที่อุณหภูมิ 100 ถึง 102 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 2 ชั่วโมง นำจานออกจากตู้อบ ปิดฝาทันที ทิ้งให้เย็นในเดซิกเคเตอร์ ซึ่งแล้วอบซ้ำอีกนานครั้งละ 1 ชั่วโมง จนกระทั่งผลต่างของน้ำหนักที่ชั่งได้ 2 ครั้งติดกันต่างกันไม่เกิน 1 มิลลิกรัม

10.3.3 วิธีคำนวณ

$$\text{ความชื้น ร้อยละ} = (100 \times (W_1 - W_2)) / (W_1 - W)$$

เมื่อ W_1 คือ น้ำหนักของจานอะลูมิเนียมและตัวอย่างก่อนอบ เป็นกรัม

W_2 คือ น้ำหนักของจานอะลูมิเนียมและตัวอย่างหลังอบ เป็นกรัม

W คือ น้ำหนักของจานอะลูมิเนียม เป็นกรัม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายศรายุทธ์ สมประสงค์
วัน เดือน ปีเกิด	29 สิงหาคม 2522
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2539 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (สาขาวิศวกรรมกระบวนการอาหาร) คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2543

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved